

P O L S K A
I Z B A
I N Ż Y N I E R Ó W
B U D O W N I C T W A

Do druku nr 3818

Warszawa, dnia **3** października 2019 r.

L. dz. KPR-0025-0125(**2**)/19

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS
L.dz. **DS-173-28/18**
Data wpływu **08.10.2019**

Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

Stanowczy Panie

W odpowiedzi na pismo znak: SPS-WP-173-215/19, z dnia 10 września 2019 r. w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Polska Izba Inżynierów Budownictwa w załączeniu przekazuje zestawie uwag.

Z poważaniem

Zbigniew Kledyński

prof. dr hab. inż. Zbigniew Kledyński
Prezes Krajowej Rady PIIB

Uwagi Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa do projektu

ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Lp.	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy	Uwaga
1.	Art. 1 dotyczący art. 42b pkt 11 zmienianej ustawy – Prawo geologiczne	Z projektu ustawy nie wynika kto powinien sporządzić opracowanie określające uwarunkowania geologiczne terenu objętego zamierzoną działalnością i czy powinien dysponować w związku z tym specjalistyczną wiedzą lub danymi geologicznymi. Określenie „uwarunkowania geologiczne” pojawia się w ustawie jedynie jako ogólne kryterium rozważane i uwzględniane przy wydawaniu przez ministra właściwego do spraw środowiska rozporządzenia na podstawie art. 125 ust. 7 oraz art. 127a ust. 4. Projekt ustawy nie zawiera bliższych wymogów dotyczących metodologii sporządzania „uwarunkowań” oraz źródeł danych geologicznych, na których powinny się opierać informacje lub analizy zawarte we wniosku. Wydaje się, że przepis powinien się odwoływać do pojęć zdefiniowanych w ustawie, takich jak „dane geologiczne” lub „prace geologiczne”, o ile w ogóle zawarcie we wniosku uwarunkowań geologicznych terenu jest konieczne. Należy bowiem podkreślić, że Rada Ministrów – zgodnie z projektem – określa, w drodze rozporządzenia, złoża węgla kamiennego lub węgla brunatnego o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej, wraz ze wskazaniem ich lokalizacji, mając na uwadze zasadę racjonalnej gospodarki złożem oraz interes surowcowy państwa, a także potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego. Rada Ministrów przed podjęciem decyzji o zakwalifikowaniu złoża do złóż o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej ma obowiązek przeprowadzić postępowanie wyjaśniające w zakresie możliwości prowadzenia racjonalnej gospodarki złożem. Ma zatem obowiązek zgromadzenia obiektywnych i rzetelnych danych dotyczących konkretnego złoża, w tym danych dotyczących jego uwarunkowań geologicznych.
2.	Art. 1 dotyczący art. 42c ust. 2 zmienianej ustawy – Prawo geologiczne	Przepis przewidujący, że stroną postępowania o utworzenie obszaru specjalnego przeznaczenia jest wyłącznie wnioskodawca budzi poważne wątpliwości konstytucyjne. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że projektodawca przewidział jedynie sytuację, gdy o utworzenie obszaru specjalnego przeznaczenia, obejmującego te same nieruchomości, występuje jeden tylko podmiot ubiegający się o koncesję. W przypadku, gdyby wniosek złożyło wielu wnioskodawców, wydanie decyzji w stosunku do jednego z nich nie będzie przesłanką do umorzenia postępowania wobec pozostałych (nie mielibyśmy do czynienia z tożsamością podmiotową spraw). Jeśli jednak obszar specjalnego przeznaczenia zostanie już utworzony na wniosek jednego z podmiotów, nie będzie możliwości jego „ponownego” utworzenia na wniosek innych podmiotów. Projekt nie rozstrzyga, jakiej treści decyzję powinien wydać w takim przypadku organ zważywszy, że uwzględnienie wniosku w stosunku do jednego z wnioskodawców nie jest przesłanką do wydania decyzji odmownej w stosunku do innego wnioskodawcy, który spełnia wszystkie warunki określone w ustawie.

	Zablokowanie możliwości ubiegania się o koncesję podmiotom, które spełniają wszystkie kryteria ustawowe mogłoby naruszyć zasadę wolności działalności gospodarczej (art. 20 i art. 22 Konstytucji RP) oraz zasadę równego traktowania przez władze publiczne (art. 32 ust. 1 Konstytucji). Ponadto należy podkreślić, że zgodnie z art. 28 K.p.a. stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Z uzasadnienia projektu wynika, że projektodawca przewidział możliwość, że wydanie decyzji uniemożliwi lub istotnie ograniczy korzystanie z nieruchomości lub jej części zgodnie z dotychczasowym przeznaczeniem, względnie że wartość nieruchomości ulegnie obniżeniu. Wydanie decyzji może zatem ograniczyć wykonywanie uprawnień przez właściciela nieruchomości. Może dojść do sytuacji, gdy zakres możliwych działań właściciela zostanie ograniczony w stosunku do potencjalnego spektrum zachowań w przypadku, gdyby decyzja nie weszła do obrotu prawnego (przykładowo – jeżeli decyzja będzie odmowna, teren nie będzie mógł być wykorzystany gospodarczo przez zainteresowanego podmiot, który stałby się dzierżawcą gruntu; właściciel nie będzie mógł zatem wydzierżawić zainteresowanemu gruntu i uzyskiwać stosownego czynszu). Jeżeli właściciel gruntu nie będzie stroną postępowania, nie będzie mu przysługiwało również prawo do żądania doręczenia rozstrzygnięcia w sprawie utworzenia obszaru specjalnego przeznaczenia. Jeżeli nie będzie znał treści rozstrzygnięcia, nie będzie mógł ocenić, czy istnieje związek przyczynowy pomiędzy rozstrzygnięciem, a wyrządzoną mu szkodą, nie będzie więc mógł dochodzić swoich praw. W związku z powyższym wydaje się, że rozwiązanie uniemożliwiające właścicielom gruntów, które zostaną objęte postępowaniem, uczestniczenia w tym postępowaniu i poznania treści rozstrzygnięcia, może naruszać konstytucyjne prawa obywateli określone w art. 21 i 64 Konstytucji RP. Ustawa może wprowadzić ograniczać własność, ale tylko w takim zakresie, w jakim nie narusza to istoty prawa własności. Ponadto należy przytoczyć przepis art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, z którego wynika, że ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw. Wydaje się zatem, że właściciele gruntów oraz użytkownicy wieczystości powinni być stroną postępowań wszczynanych na wniosek, o którym mowa w projektowanym art. 42b, względnie należy wprowadzić do projektu ustawy obowiązek doręczenia im kopii decyzji. Jeśli właściciele gruntów będą stroną postępowania, wówczas zbędny będzie przepis art. 42e (organ będzie miał obowiązek ustalenia danych osobowych, w tym adresów właścicieli i użytkowników nieruchomości, a w przypadku nieuregulowanego stanu prawnego nieruchomości objętych wnioskiem – powinien zastosować art. 30 § 4a-5 K.p.a.).
3.	Art. 1 dotyczący art. 42j ust. 1 zmienianej ustawy – Prawo geologiczne Wydaje się, że przepis ten jest zbędny. Zgodnie z art. 155 K.p.a. decyzja w tym trybie może być uchylona lub zmieniona za zgodą strony. Zgodnie z art. 40 § 1 K.p.a. pisma (w tym decyzje) doręcza się stronie, a gdy strona działa przez przedstawiciela – temu przedstawicielowi. Z przepisów K.p.a. wynika zatem, że zgodę wyraża wyłącznie podmiot, który jest stroną postępowania, działający osobiście, przez swojego przedstawiciela ustawowego lub statutowego albo przez pełnomocnika. Organ ma obowiązek doręczyć decyzję stronie (przedstawicielowi, pełnomocnikowi). Jednocześnie wprowadzenie wyrażenia „podmiot, który uzyskał decyzję” może prowadzić do wątpliwości interpretacyjnych.

4.	Art. 1 dotyczący art. 42k ust. 2 zmienianej ustawy – Prawo geologiczne	Minister, który wydał decyzję, powinien ją doręczyć nie tylko właściwym miejscowo wojewodom, ale również gminom, które zgodnie z ust. 3 mają obowiązek zmiany lub sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględniającego obszar specjalnego przeznaczenia.
5.	Art. 1 dotyczący art. 42m ust. 1 zdanie drugie zmienianej ustawy – Prawo geologiczne	Analogiczną normę zawiera art. 35 § 5 K.p.a., powtarzanie dyspozycji zawartej w innej ustawie wydaje się zbędne.
6.	art. 3 ust. 2	Wyrażenie „od dnia uzyskania decyzji” proponujemy zastąpić wyrażeniem „od dnia doręczenia decyzji”.